

zahlobených objektů je pokračováním rozsáhlejšího sídliště zjištěného v minulých letech, spadá do období mladší až pozdní doby bronzové a patří komplexu lužických popelnicových polí, zřejmě jeho slezské fázi.

Literatura

Zlámal, T. 2020: Olomouc (k. ú. Povel, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 61(1), 178–179.

Summary

A rescue excavation brought about by the construction of apartment houses in Janského Street in Olomouc (Povel cadastral area, Olomouc District) took place in 2020. The continuation of a Lusatian Urnfield cultural complex occupation discovered in previous years was detected, along with evidence of Únětice culture settlement activities and graves.

Hana Dehnerová, Tomáš Zlámal

Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)

„Za Křenkovým“, parc. č. 533/6.

Doba bronzová. Sídlíště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.5715356N, 17.2406542E

V průběhu měsíce května 2020 provedli pracovníci Archeologického centra Olomouc, p. o., záchraný archeologický výzkum polykulturní lokality na budoucích stavbách infrastruktury v Olomouci-Slavoníně (parc. č. 533/6). Lokalita se nachází na mírném svahu orientovaném směrem k východu s nadmořskou výškou zhruba 210 m. Na skryté ploše bylo prozkoumáno pět sídlištních objektů datovaných do kultury lengyelské, doby bronzové a laténské.

Literatura

AMČR: Záznam M-202005001 [cit. 2021-03-22]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

A rescue excavation was carried out in Olomouc, Slavonín cadastral area in May 2020. Five settlement features were detected and dated to the Eneolithic (Lengyel culture), Bronze Age and La Tène period.

Lukáš Šín, Marek Kalábek

Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)

„Zahrady“, parc. č. 533/210–533/217.

Kultura popelnicových polí. Sídlíště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: S-JTSK – -548291.86, -1123499.64; -548265.67, -1123509.70; -548324.14, -1123658.13; -548349.28, -1123643.84

V červnu až září 2020 provedli pracovníci Archeologického centra Olomouc, p. o., několik drobných záchraných výzkumů pod budoucími rodinnými domy na lokalitě „Zahrady“ v intravilánu městské části Olomouc-Slavonín. Navázali zde na předchozí výzkumy z let 2004–2019 (Kalábek 2019, 197; Hadrava 2020, 161).

Lokalita leží na mírném svahu první pravobřežní terasy řeky Moravy, obráceném k východu, s nadmořskou výškou 214–215 m. Na ploše 0,43 ha bylo prozkoumáno 31 sídlištních objektů datovaných do eneolitu (jordanovská kultura), období lužických popelnicových polí, časného středověku a novověku. Objeven byl i jeden kostrový hrob z časného středověku (?) a novověká cesta. Severně od objektů jordanovské kultury byly prozkoumány i čtyři zásobní jámy trapézového řezu s nepočetnými nálezy keramiky, kterou lze datovat do období kultury lužických popelnicových polí.

Literatura

Hadrava, V. 2020: Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 61(1), 161.

Kalábek, M. 2019: Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 60(1), 196–197.

Summary

Four Lusatian Urnfield culture storage pits were examined in 2020 during the construction of six family houses in “Zahrady” field in the Slavonín cadastral area (Olomouc District).

Marek Kalábek

Opatovice (k. ú. Opatovice u Hranic, okr. Přerov)

„Podhájí“.

Starší doba bronzová. Pole. Průzkum detektorem kovu.

Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.5051650N, 17.7357042E; 49.5049100N, 17.7351331E

V srpnu 2020 předal pan Tomáš Jančík archeologům Muzea Komenského v Přerově, p. o., dvě sekery ze starší doby bronzové, které našel během preventivní detektorové prospekce v poloze „Podhájí“ v k. ú. Opatovice u Hranic. Obec Opatovice se rozprostírá na Vítonické pahorkatině, která tvoří střední část Kelčské pahorkatiny. Nálezová poloha se nachází poblíž pravého břehu bezejmenného levostranného přítoku Opatovického potoka. Nadmořská výška se v místech nálezu pohybuje mezi 296–301 m. V prvním případě se jednalo o torzo sekerky s postranními lištami a vějířovitě rozšířeným ostřím (obr. 30: 1). Délka dochované části předmětu činila 64 mm, maximální šířka 28,5 mm a šířka týlu 13,5 mm. Maximální tloušťka předmětu je 9 mm a tloušťka v úrovni týlu 6 mm. Hmotnost sekerky činila 51,96 g. Povrch předmětu byl pokryt světle zelenou patinou. Ve vzdálenosti několika desítek metrů od prvního nálezu byla získána druhá sekerka (obr. 30: 2). Jednalo se o kompletní exemplář bronzové sekerky s náznakem postranních lišt a vějířovitě rozšířeným ostřím. Celková délka artefaktu je 93 mm, maximální šířka 34 mm, šířka týlu 15 mm. Maximální tloušťka je 11 mm, přičemž se nástroj směrem k týlu nápadně zužuje až na hodnotu 3 mm. Hmotnost sekerky činila 97,62 g. Povrch artefaktu je pokryt silně porézní světle zelenou patinou. Vzhledem k velké vzájemné vzdálenosti nálezových poloh obou předmětů lze předpokládat, že mohly být původně součástí většího souboru artefaktů uloženého záměrně do země ve starší době bronzové. Zachráněné artefakty rozšiřují naše dosavadní znalosti o pravěkému osídlení krajiny Hranicka ve východní části přerovského regionu (Schenk 2020).

Literatura

Schenk, Z. 2020: Dvě sekery ze starší doby bronzové u Opatovic.

Zprávodaj Muzea Komenského v Přerově. Říjen–prosinec 2020, 18.

Obr. 30. Opatovice. Bronzové sekery. Foto Z. Schenk.

Fig. 30. Opatovice. Bronze Age axes. Photo by Z. Schenk.

Summary

Two isolated Early Bronze Age axes were found in 2020 during a metal detector survey in “Podháji” field in the cadastral area of Opatovice u Hranic (Přerov District).

Zdeněk Schenk

Opatovice (k. ú. Opatovice u Rajhradu, okr. Brno-venkov)

Intravilán obce, parc. č. 117/1.

Doba bronzová. Sídliště. Vertikální řez. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK – v ploše mezi body -597279, -1174396; -597255, -1174391; -597253, -1174404; -597273, -1174407

Samotný střed obce se nachází na pleistocenní terase na levém břehu říčky Dunávky. Tomuto odpovídá i geologické podloží, které je tvořeno především štěrkopísčnými usazeninami. Zemní práce probíhaly v prostoru staré uliční zástavby na místě demolice původního domu. Byly vyhloubeny základové pasy do hloubky cca 1 m a dvě sondy o rozměrech cca 3 × 2 m a do hloubky 2 m. Objekt nacházející se na profilu jedné ze sond byl vzhledem k povaze stavby pouze vzorkován. Zbylé výkopy nedosahovaly zásadních hloubek a nepřesahovaly planýrku a navážky.

Pod mocnými (cca 1 m) vrstvami planýrky a navážek se nacházela zahloubená situace (pravděpodobně chata) odpovídající obecně období doby bronzové. Původní zástavba a s ní spojené zemní práce probíhající v období několika posledních staletí výrazně poznamenaly dochování archeologické lokality v těchto místech. To odpovídá i v případě objektu 500, který byl také narušen zásahem v průběhu 20. století. Zachytil se podařilo pouze jeho torzo zahloubené do štěrkopísčitého podloží. Vzhledem k omezeným možnostem stavby a povaze nálezové situace není možné o širších souvislostech nálezů říct nic bližšího. Zachycený objekt je pravděpodobně součástí většího sídliště nacházejícího se na terase potoka Dunávky.

Literatura

AMČR: Záznam M-202003271 [cit. 2021-04-12]. Archeologická mapa České republiky.

Bíško, R. 2021: *Opatovice u Rajhradu, novostavba RD, č. akce 792/20.*

Rkp. nálezové zprávy, č. j. MTX202100056. [cit. 2021-04-12].

Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202100056>.

Summary

The section of a Bronze Age settlement feature (possibly a hut) was documented during a rescue excavation in the built-up area of the municipality of Opatovice (Opatovice u Rajhradu cadastral area, Brno-Country District).

Richard Bíško, Ivan Čižmář

Oplocany (okr. Přerov)

„U Nafty“, parc. č. 272/1.

Mladší doba bronzová. Pole. Průzkum detektorem kovu.

Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.4114569N, 17.2549347E

V září 2020 byl na katastru obce Oplocany během preventivní detektorové prospekce realizované Z. Brázdou, spolupracovníkem Muzea Komenského v Přerově, p. o., zajištěn soliterní kovový nález z doby bronzové. Místo nálezů se nachází při severozápadním okraji katastru v trati „U Nafty“, na parc. č. 272/1. Lokalita je situována na levobřeží potoka Viklička. Nadmořská výška polohy činí 199 m. Nalezeným kovovým předmětem je bronzová sekera s tulejí a ouškem (obr. 31). Celková délka sekery činí 119 mm, šířka břitu je 38 mm, šířka střední části těla 20 mm. Hmotnost sekery činí 136 g. V podélném průřezu se zužuje směrem k ostří. Povrch artefaktu je nerovnoměrně pokryt tmavě šedozelenou oxidační patinou. Povrch sekery je zdoben dvěma horizontálními žebry umístěnými pod zesíleným ústím tulejky. Výzdobu těla sekerky představují proti sobě vyklenutá žebírka vytvářející motiv přesýpacích hodin. Po stranách doplňují výzdobu postranní lalokovitá žebírka. Obdobné schéma výzdoby se objevuje u seker s tulejí a ouškem ve starší fázi doby popelnicových polí (Salaš 2005, 42; Říhovský 1992, 220–225).

Obr. 31. Oplocany. Bronzová sekera. Foto Z. Schenk.

Fig. 31. Oplocany. Bronze Age socketed axe. Photo by Z. Schenk.